

Виходить въ Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы, щодні рукою сім'єю (о 4-й год. попол.) Литер. додатокъ виходить въ Львовъ щодні п'ятнадцять разівъ по 2 печат. ар купъ кожного 15-го і поєднаного для кожного місяця.

Редакція, адміністрація і економіка підл. Ч. 44 улиці Галицькій.

Всі звестки, посылки і реклами належать пересилати підл. адресою: редакції въ адміністрації „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицькій.

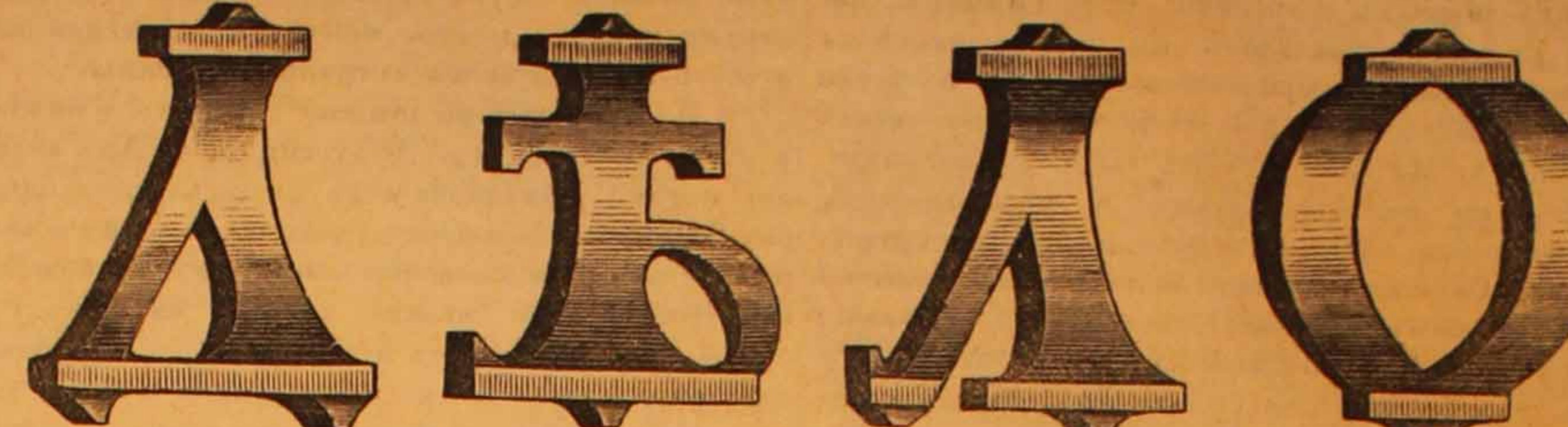
Рукописи не возвращаються тільки за позапред. заслуги.

Площадное число стоять 12 кр. в. в.

Оголошення призначаються по п'ятій 6 кр. в. в. бти однією трохи поєднані.

Рекламація неопечатаній вільний бти порта.

Предплату належить перевозити франко (найлучше 4 кр. чи меншою) до: Адміністрації часопису „Дѣла“ Ч. 44.

Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сего роції предплати „Дѣла“ і „Бібліотеки найзнаменитихъ повѣстей“. Успільно просимо П. Т. Предплатниковъ о піспѣшиу въсылку предплати і о вирѣвнаннѣ залегостей.

Уніфикація.

(Стара програма въ новій одежді).

I.

(Дальше.)

П. графъ каже:

„Если надальше въ такій способъ годи-
ти будемо, якъ доси годимось, доведемо до
того, що зовсімъ розпадемось; що Малополь-
ща станеся зовсімъ чужою для Червоной Ру-
си; що шляхта на Руси не буде розуміти
уїственного движения народа (ludu), що до-
окола не будится; що молодець, вийшовши
зъ народа, не зрозуміє исторію свого краю
(додай: польского) і стане дивитись на исто-
ричні факти свого народа мовь-бы на щось
чужого; що Малополлянин не зуміє собі
дати раду, захвавши въ Перемышль; що струв
соціалістичній, деструкційній, ворожій цивили-
зації і туманічній народъ, будуть могли ши-
ритись въгдно посередству книжокъ печата-
ніхъ азбукою, недоступною для клясь бога-
тійшихъ (!); що богато зъ нації не буде
нічого знати про пайважнійший движение уї-
ственій, котрій збудиться въ нашому краю по-
середству недоступної правописи і що бо-
гато людямъ будуть неприступними многі зва-
ни за-для смішної несвідомості найблизше
спордненого языка“.

„Доси виновниками того чимъ разъ шир-
шого роздѣлу суть обѣ стороны. Священ-
ство і нова інтелигенція свѣтска, стоячи на
передѣ дотеперійного движения руского, ста-
ралися народъ (lud) отвести якъ найдальше (?)
отъ шляхти, котра колись зъ сего народа въ-
росла. Правда, що до теперъ, до недавна
бодай, кождый Русинъ умѣвъ добре по поль-
ски. Шляхта на Руси — шляхта ру-
ска — володѣє добре языкомъ люду (?),
але она не вѣрила въ те, щоби посередъ
не могла вирости нова література нової
Руси, не вѣрила въ жизненість движения
скрѣзь доокола неї розбудженого, і нинѣ
не умѣє въ більшої часті читати славянську
азбуку і проте есть она несвідома всіго да-
леконосного движения въ літературѣ рускїй“.

П. графъ виступає оттакъ противъ кон-
ституції грудневої, котра по его мінью ма-
ла на цѣлі розъєднати таборы народній въ
Чехахъ і у нації і задля того видала уставу,
зборонюючу силувати въ школахъ учениковъ
учитись другого языка. Зъ сего — каже п. гра-
фъ — виходить небезпеченство, що „не
лишь край подѣлится на двѣ собі чужїй поло-
вини, але що суспільність тутъ на Руси ока-
живє дуже: отрубана голова, зъизольвана
шляхта ляже безсильно при боцѣ слѣпого (?)
тобія народа, котрій на ослѣпъ але певно
пойде до своєї затрати“.

„Такої будучности не спинять дороги,
котрими доси ідемо. Кожде основанье вы-
ключно рускихъ або польскихъ — пінівъ
школъ, завтра урядовъ, допоможе лише сему
роздѣлови. А если хто, хотачи се зло (?) от-
вернути, буде старався спинити розбуджене
вже на Руси движение, то пытаюсь его не о-
те, чи его робота буде розумна і справед-
лива, але о се, чи вѣрить би въ можність
такої репресії пінівъ, въ нашому пініїномъ
отношено до правительства, до Вѣдія, до
властей по довершеннѣхъ ухвалахъ того Сой-
му, узнаючихъ вже два языки краевій і су-
противъ тогого движения въ літературѣ, въ школахъ,
у всіхъ заводахъ інтелігенції, котрого
лишь сльвій не хотять бачити“.

„Рада на все есть природна, есть пока-
зана історію, есть по моему мінью доконана

и одинока. Если не хочемо розриву краю, і
если не маємо силы придушити въ нѣмъ
ріжпородності, яка существует, стараємося
довести до того, щоби все, що єсть въ
краю, було для кожного зъ нації своїмъ, для
всіхъ одно...“ Се все доведе по колькасити
лѣтахъ до дѣйстїи і тревалої угоды. Безъ
сего може бути лише роздоръ, укритий підъ
покривомъ можнихъ перепросинъ“.

Наведеними елюкубраціями хоче оттакъ
п. графъ доказати основність свого намѣре-
нія въ Соймѣ внесена, щоби языкъ рускій
у всіхъ середніхъ школахъ нашого краю
зробити предметомъ обовязкової науки, ко-
трого однакожь лише для того не ставляє, бо
загалъ польскихъ пословъ добра, випливавою
зъ сего внесена, доси ще не бувъ въ силѣ
зрозумѣти. П. графъ має однакожь надїю, що
Выдѣль краєвій, котрому внесене пос. Ро-
манчука переказано, зрозуміє цѣлу стойність
внесенія о обовязкової науцѣ языка руского
въ школахъ середніхъ всії Галичини съ Вел.
княжествомъ Краковскимъ і порѣшить сю
справу въ дусі недоспѣлого внесена п. графа.

II.

Бесѣду п. графа Адальберта навели мы
майже дословно, скороочуючи єи лише тамъ,
де она була менше есенціонально і ядреною.
Черезъ те читатель нашії зможли позна-
комитись не лише съ основою єи, але і съ
цѣлымъ апаратомъ реторичнимъ, котримъ бес-
ѣдникъ хотѣвъ оправданіе блаженіе внесенія
на п. Романчука ad feliciora tempora, здаєся
на колькасити лѣтахъ далеко.

Закимъ однакожь приступимо до мерито-
ричного оцїненія всії будто нової теорії п. гра-
фа, конечно до спасенія Польщѣ бодай въ
границяхъ Австрії, мусимо передовсімъ спра-
вити деякій lapsus linguae п. посла, котрій не
годяться съ фактами, пережитими нами въ Ав-
стрії въ ерѣ конституційнїй. Ложній премиссы
ведуть завсігды до ложнихъ заключень і за-
темнюють тѣло, а пашимъ щиримъ пам'ре-
ніемъ есть обговорити межинародній паші
бесѣдникъ хотѣвъ оправданіе блаженіе внесенія
на п. Романчука ad feliciora tempora, здаєся
на колькасити лѣтахъ далеко.

До промаховъ рѣчевыхъ зачислюмо:

1) Сказанье п. графа, будто въ нашому
Соймѣ трактовано колись згоду. Бесѣдникъ
мабуть забувъ, що колишнє внесеніе пок. пос.
Юл. Лавровскаго і товариша на modus
vivendi межи обома народами, заселяючими
нашій край, переказано (подобно якъ теперъ
внесеніе пос. Романчука) Выдѣлови краевому
до скодификованія; що Выдѣль краевій
при закладникахъ будинку соймового і засно-
ванію банку краевого призабувъ (!) на рускій
языкъ краевій і въ обохъ случаяхъ спи-
савъ документы і отзовы лишь въ польскомъ
языцѣ. Рѣвно не чули мы ще о розпоряджено
Выдѣлу краевого до властей автономичныхъ,
щобъ они на поданія рускій отповѣдали по
руски. Написи на урядахъ радъ повѣтовихъ,
на печаткахъ, на придорожныхъ стовпахъ, на
всіхъ вузвісахъ громадскихъ і повѣтовихъ
суть всіоди польскій. Щожь дано Русинамъ?

— пытаємося. Хиба те, що Русини бтъ часу
до часу самі выдерли або выпроцесували. А
если се все нами наведене єсть прилюдно
звѣстнімъ фактъ і ясно якъ сонце прав-
дою, то чи годилося устамъ посла сю суму
правду затемнивати, та затемнивші ужити єи
на поперть своєї теорії? Чи не походить
се на грубу іронію?

6) Сказанье п. графа, будто Русинамъ
Галицкимъ дано школы народній съ рускимъ
языкомъ въкладовимъ. Бесѣдникъ знову забувъ,
що руска Галичина заснувала собі безъ ін-
чиєї помочи рускій школы народній, а если
Соймъ въ р. 1868 комує що єсть давъ, то
давъ бтъ Полякамъ польскій языкъ въ сихъ
школахъ, будто яко въкладовий, будто яко
обовязковий предметъ науки. Отъ сего часу,
окрімъ ново заснованої школы рускої у
Львовѣ (и то даний не Соймомъ а Радою
Мѣською) мы Русини не посвѣдамо анѣ одної
рускої школы въ нашихъ мѣстахъ і мѣсточ-
кахъ, а въ сельськихъ школахъ дитина руска
замѣсть побирати позитивну науку въ своїмъ
материнськимъ языцѣ, мусить безъ всякої потреби
наломлювати языкъ до польской мовы, которую
оттакъ по колькохъ лѣтахъ до крихти забу-
ває. Черезъ таку новомодну педагогію дойшли

ми до сего отрадного (?) положенія, що на 6
мільйоновъ жителївъ маємо одинъ мільйонъ
письменніхъ людей, коли якъ разъ въ Чехахъ
отношеніе єе єсть зовсімъ противне. Се знову
фактъ.

3) Сказанье п. графа, будто на Rusi
більша часть школьній молодежі иежуа-
tacierzystego ѹезука polskiego. Тутъ lapsus Lingua
маєть въвітвіти зъ простого незнання
результатівъ навѣть послѣдної конскріпції.
Въ повѣтахъ рускихъ всіхъ Галичини пе-
ремагає доси на наше щастя число жителївъ
рускихъ, а тымъ самимъ і дѣтей, обовязанихъ
до науки школпою. Досить взяти підъ руку
результаты центральної комісії статистичної
за р. 1882, а зъ нихъ бувъ-бы мбъ п. графъ
пересвѣдчивись дуже наглядно, що у всіхъ
повѣтахъ рускої Галичини, почавши бтъ Пе-
ремышля по Гусятину, бтъ Цвішанова по Тур-
ку, въздовжъ і впоперекъ, всіоди число жите-
лївъ-Русиновъ мається такъ бльше-менше до
числа Поляківъ, якъ отъ примѣромъ сказавши
50, 60, 70 до 5, 6, 7. Хиба, що п. графъ
взявъ число учениковъ всіого коронного краю
і зъ всіхъ категорій школъ — і прилѣпивъ
его непотрѣбно до школъ народніхъ въ ру-
сії Галичини, щоби ото показати: число
вашої школьній молодежі менше, а мы дали
вамъ бльше школъ съ языкомъ въкладовимъ
русикимъ. Подивляйте нашу благородність!
Для несвідомихъ рѣчи слухателївъ бувъ се
досить зручный аргументъ. До промаховъ рѣ-
чевихъ належить оттакъ:

4) Сказанье п. графа, будто бы за ста-
раньемъ польской стороны велено всімъ уря-
дамъ державнимъ і автономичнимъ отповѣ-
дати на рускій поданія по рускій. Якъ-бы п. гра-
фъ бувъ собі взявъ до рукъ резолюцію
другого загальнаго вѣча Русиновъ у Львовѣ
і заглянувъ въ спровозданье проф. Вахнянина,
то бувъ-бы пересвѣдчивись разъ на все, що
всі дотичній розпорядженія языковій выходили
зъ поодинокихъ борь министеріальнихъ, а
жадне доси не вийшло ще зъ бора Выдѣлу
краевого апѣль уставъ Сойму галицкого.
Згадане спровозданье вѣчеве подає точно рѣкъ,
мѣсяцъ, день і число всіхъ тихъ администра-
тивныхъ розпорядженій і не єсть нѣякою вы-
думкою. Выдумкою суть радше слова п. гра-
фа, будто мы, Поляки, надѣлили вась, Руси-
новъ, зъ пошанованія вашихъ національнихъ
правъ і для „любої згоды“ тими великими
ласками, котрій, мимоходомъ сказавши, въ
бльшої ще части полишились на папери. Акти
найвищого трибуналу дають на се не-
збитий доказъ. Зъ другої сторони чайже
звѣстно буде п. графу, що Выдѣль краевій
при закладникахъ будинку соймового і засно-
ванію банку краевого призабувъ (!) на рускій
языкъ краевій і въ обохъ случаяхъ спи-
савъ документы і отзовы лишь въ польскомъ
языцѣ. Рѣвно не чули мы ще о розпоряджено
Выдѣлу краевого до властей автономичныхъ,
щобъ они на поданія рускій отповѣдали по
руски. Написи на урядахъ радъ повѣтовихъ,
на печаткахъ, на придорожныхъ стовпахъ, на
всіхъ вузвісахъ громадскихъ і повѣтовихъ
суть всіоди польскій. Щожь дано Русинамъ?

— пытаємося. Хиба те, що Русини бтъ часу
до часу самі выдерли або выпроцесували. А
если се все нами наведене єсть прилюдно
звѣстнімъ фактъ і ясно якъ сонце прав-
дою, то чи годилося устамъ посла сю суму
правду затемнивати, та затемнивші ужити єи
на поперть своєї теорії? Чи не походить
се на грубу іронію?

Загальний збръ

отпоручниківъ фонда вдовично-сиротинського.

На дніяхъ 28 і 29 л. жовтня отбувався
у Львовѣ підъ проводомъ архідіакона дра Пе-
леша надзвичайний загальний збръ отпоруч-
никівъ фонда вдовично-сиротинського. Цѣлою

Предплати на „Дѣла“ для Америкі:	для Росії:
на п'ятій рокъ	12 кр. на п'ятій рокъ . . . . .
на п'ятій року	6 кр. на п'ятій року . . . . .
на чверть року	5 руб. на чверть року . . . . .
на чверть року	3 кр. на чверть року . . . . .
на п'ятій року	16 кр. на п'ятій року . . . . .
на п'ятій року	8 кр. на п'ятій року . . . . .
на чверть року	4 кр. на чверть року . . . . .
на п'ятій р	

Що до дальшої діяльності комісії, аз-
давъ дръ Пелешъ о переєправахъ „Общого
рѣлн. кred. заведенія“ съ фондомъ вдовичо-
спіртескимъ що до нової пожички въ сумѣ
50.000 зр. на ратунокъ того заведенія. Комісія
отказала той пожички, а то по причинѣ, що
фондъ має за мало грошей, що оферованій за-
веденіемъ іпотечній вѣрительності не пред-
ставляли безсомнівної обезпеки, а наразили-
бы фондъ на многій процесії, и що жаданії суми
була-бы за малою для ратування „Общого рѣлн.
кred. заведенія“.

Дальше вгадавъ дръ Пелешъ, щоби за-
гальний зборъ рѣшивъ о кавції касієра и
контрольора, выбравъ на мѣсце уступивши го о.
Крушельницкого нового секретаря, щоби по-
ручивъ одну часті великої працѣ секретаря
контрольорови, а за тое призначивъ ему 50 зр., —
и що предложить на порядку дневнику спра-
возданье анкеты що до асекурації церквей и
будинківъ парохіальнихъ.

На заключеніе поднѣбъ бесѣдникъ ще
разъ, що фондъ вдовичий має въ „Общому
рѣлн. кred. заведенію“ 75.000 зр. вложенихъ
давнѣшіе яко капиталъ вкладовий и гаран-
тійний, и 80.642 зр. 28 кр. (а разомъ съ про-
центами 85.310 зр. 53 кр.) въ книжочкахъ
щадничихъ, — и вѣзвавъ отпоручниківъ, що-
бы надъ токо справою добре встановилися и
сказали комісії ясно, яко має собѣ поступа-
ти: чи виповѣсти капиталы безвзглядно „Об-
щому рѣлн. кred. заведенію“ и въ правній
дорогѣ ихъ стягнути, чи на дальне ихъ тамъ
лишити.

По сїмъ справозданью поставивъ дръ Пе-
лешъ на порядокъ дневный слѣдуючій справы:
1) вибръ двохъ комісій: адміністраційної
и до шконтра каси; 2) внесенія комісії: а) о
взаєсинахъ до „Общого рѣлн. кred. заведенія“,
б) що до кавції касієра и контрольора, в) вы-
бръ секретаря, и г) справозданье анкеты асе-
кураційної.

(Дальше буде.)

Бесѣда пос. Юл. Романчука

виголошена въ соймѣ дня 21 с. м. при случаю
дебати надъ его внесеніемъ въ справѣ руского
язика вкладового въ школахъ народныхъ и
середніхъ.

ІІ.

Высокій Соймѣ! Коли я въ моїй про-
мовѣ держався только сами справы, котора
власне трактуєся, и отперши закиды противъ
моего внесенія, визначивъ становище, яко я и
мои товариши супротивъ предложенія комісії
шкльної ваймаюмо, — Вп. бесѣдникъ, который
по менѣ забравъ голосъ (гр. Адальб. Дѣду-
шицкій), пустивши на выжини високой полити-
ки, а тымъ примусивъ и мене, хотій про-
тивъ волѣ, за нимъ слѣдувати. Не хотівъ я
перше пускатися на тое поле, бо признанье
правъ руского языка въ школахъ въ такъ
дробнѣй мѣрѣ, яко внесеніе моє домагаєся,
уважавъ я не такъ за рѣчъ политики, яко въ
першій линії за дѣло педагогики, за актъ
справедливости,

Хотій я згодѣ межа обома народами на-
шого краю щиро прихильный, яко то я вже
гордкъ въ свїй високой палатѣ визначивъ,
однакожъ я свое внесеніе не ставивъ яко ин-
тродукцію до такої згоды. Оно не только на-
те занадто дробнѣ, але ініціатива до згоды
повинна передовсѣмъ вийти въ той сторони,
котра есть сильнѣша, въ тои, котра маючи
мощь въ рукахъ, уживавъ єи такъ, що власне
викликує невгоду, — єтия котрои отже най-
бльше згоды валижть. Коли въ вашої сто-
рони простягнене руки до згоды було-бы
знакою опамятанія, актомъ справедливости
великодушности, — въ нашої сторони мо-
жли-бы оно виглядати на просбѹ о ласку, а
ли, въ почутю нашого народного достоинства,
ласку нѣколи не просили и прогти не
удемо.

Але до винницівания згоды не досыть
тако красныхъ слобъ; на тое треба и спра-
дливыхъ дѣлъ, треба передъ всїмъ взаим-
ного вирозуміння. А ізъ слобъ п. графа Дѣ-
шицкого виджу, яко наївѣть єму самому
далеко до такого вирозуміння, хотій нале-
жть до мужівъ ще найбльше для наєь вы-
зумілыхъ.

Сели Вп. посолъ каже, що нашъ соймъ
євій богато зробивъ для Русинівъ, при-
вши намъ право въ Соймѣ по руски го-
го и рускій справозданія друкованій достава-
призвавши намъ рускій языкъ въ на-

шахъ школахъ сельськихъ, одну гімназію, па-
лу рускихъ викладовъ въ университетѣ и
право писати до урядовъ по руски и рускій дуже богато въ своєї атракційної силы.
Не буду теперь ширше говорити о намѣ-
няхъ єтихъ правъ вавдя-
ваажать, що значу часті тыхъ правъ вавдя-
вческою не милості Сойму и управлюючихъ
политикою польскими, але власне супротивъ
водѣ Сойму и тыхъ политикою, надаюдъ
всїмъ намъ зарвно конституцію (Голосы:
Nieprawda!) и іншими сферами. Єсли-бъ я
не бувъ певній, що графъ Дѣдушицький гово-
ривъ щиро, — то я бы въ сихъ его словахъ
мусївъ видѣти только іронію, що Русини въ
своєїмъ власномъ краю, конституцію зроби-
ли сердемъ полюбили и то, що польске, и
то, що руске. Якъ небудь егоизмъ здоровий на-
родний наказує кожному народові любити пе-
редовсѣмъ то, що своє, — я не бувъ-бы про-
тивній такому ідеальному бажанню. У наєь и
теперь ненависти нема, але есть боля тяжкій,
пекучий, незагоеній раны на нашомъ народномъ
тѣлѣ ще бѣть столѣть, а котрій раны ви разъ-
вѣръ разъ на ново розъярюте. Доказжть разъ
свою любовь, которую єти часу до часу солодкими
словами заявляєте, и справедливими дѣлами,
— а тогды певно розгрѣвете любовь и въ на-
шихъ сердцахъ. Але доки ваші дѣла будуть
такі, яко суть, доки ви на найдумѣренійшій
нашій жаданії будете отговѣдати негацію або
ключками та выкрутами, доки будете выкори-
стувати нембочь нашого народа, щоби себе на-
кідати ему на заступниковъ; а потому пере-
перти свои интересы насупротивъ интересамъ
народа, доки будете мѣшатися въ справы, ко-
тры до виа не належать, до нашої церкви и
вѣry, доки, однимъ словомъ будете старатися
бути нашими не братами але панами — доти анѣ
згоды анѣ наївѣть лучшихъ взаєминъ межи
нами бути не може, а всеї красні слова, на
той темати висказаний, перешумятъ марно яко
буйний вѣтеръ на степахъ України.

Сходжу теперь въ выжинъ високой по-
литики на ту ю реальну подставу, на котрій
станувъ другій бесѣдникъ, князь Юрій Чар-
торыйскій. Зберу только коротко и найваж-
нѣшій єго закиды противъ мому внесеню. Пере-
довсѣмъ замѣтивъ, що не було нѣякого
объяву въ рускої стороны, нѣякого домагання
русихъ школъ въ дусѣ того внесеня, котрі-
я поставивъ. Моя панове! Єсли въ имени на-
рода промовляють его заступники, если про-
мовляє єго праса, если народъ самъ промо-
вляє на вѣчахъ народныхъ, — то ти обѣяви-
зовинні бути достаточній. Єсли хочете ще
дальшихъ обѣявовъ, то они могутъ бути, але
видите менѣ, що лѣпше було бъ не викла-
кувати ихъ агитацію, которая мусїла-бы ко-
нечно розвинутися. Єсли-жъ Вп. посолъ хо-
тѣвъ-бы прїмити іншу подставу до введення
руского языка, замѣсть певного числа рускої
людности, волю родичвъ при записахъ дѣтей,
то таї подстава могла-бы для Русинівъ неразъ-
бути наївѣть користнѣшія. Але я вже сказавъ,
чому я не хотѣвъ єи прїмити. Я не хотѣвъ
викликувати непріязніхъ агітацій и боявся
сторонничого поступовання властей. Але боль-
шість комісії не хотѣла подставу тую прїмити
за саму одну, ино прилучала єи до условія
миною поданого, а таке кумульованье двохъ
подставъ було бы только непотрѣбнимъ и не-
справедливымъ утрудненiemъ справы, було-бы
и поступкомъ зрештою, о сколько знаю, не-
практикованимъ въ іншихъ подобныхъ ра-
захъ. При кондиції указувавъ той же Вп. бесѣд-
никъ, що теперѣшна наша устава о языцѣ
викладовъ прїміє за подставу волю того,
котрій школу утримує. Я не занегувавъ въ
моїмъ внесеню ту ю подставу, хотій виз-
ничивъ-їмъ вже перше и теперь повторюю, що
публична школа повинна служити и публич-
нїй цѣлі, повинна увагляднати загальний по-
треби людности, а не только волю того, хто
єи утримує.

Що до промовленя остатного бесѣдника,
гр. Мѣрошевскаго, то въ одної сторони мушу-
єму, яко и попереднимъ бесѣдникамъ выра-
зити подяку за симпатію, висказану для власады
въ моїмъ внесеню выраженою. Однакожъ на
слова єго, що въ іншихъ краяхъ, де есть
бльше народовъ, яко н. пр. въ Швайцарії,
панує згода для того, бо дѣти одного народа
учатся языка другого народа, повторюю, що
перше треба приготовити до тога поле, перше
треба для другого народа и єго языка выро-
бити належне пошанованье, — а тогды вже
не трудно буде перевести, що дѣти одної
народности учились языка другої народності;

тогда и така наука може дѣйстно причини-
тися до згоды. Але доки другій нарідність не
буде пошанована, доки другій языкъ буде ува-
жати она за пившій, — можна вправдѣ при-
мусово запровадити науку того другого науки,
але така наука не викличе згоды и любови,
только бльше розъярене.

Конту тымъ, що вже сказавъ єму: Дай-
лами, а не — только словами!

ДОПИСИ.

Зъ Снятиници.

(Торжество открытия читальни въ Русовії.)
Снятинана видимо поступає напередъ. Сего року
закушило село Стєцева половиною добра домини-
телью, сплачує рати съ несподіваною точно-
стю, такъ що певно удерживаетъ въ поїздю за-
купленого поля. Сего року 9 (21) вересня от-
крыло славне село Карлівъ торжественно чи-
тальню, а въ тиждень познѣше, бо 16 (28) ве-
стараньемъ одного члена віденської „Січі“, ме-
жко, С. Дѣдуха и Н. Ахтемѣчку.

Отъ колькотъ вже лѣтъ вишючавъ п. Е.
М. письменній господаремъ книжочки зъ свої
трой заходились не лише наші просвѣтній кни-
жочки, но и такі, котримъ пощастилося явитися
чуди самі селяне потребу засновання читальни —
запрошенняхъ, порозсыпанихъ до суддніхъ чи-
серда, була подана програма торжества.

Въ недѣлю 16 (28) вересня по вечерни по-
чалося открытие въ гарно пристроєній обѣтниці
госп. Н. Ахтемѣчку. Зъ гостей явилося пред-
ставитель суддніхъ читальни: оо. І. Триль-
янська, медикъ п. Е. Озаркевичъ и богословъ Т.
Гаморакъ. Вогину рѣчъ імавъ парохъ мѣсцевы
о. М. Мисула, що чѣмъ наступить вибраній
лупу, въ котрого складъ входять: о. М. Мисула,
Петропавлікъ, секретарь; И. Олійникъ,
касієръ; А. Масловський, бібліотекарь; А. Гофанъ
и С. Дѣдухъ, заступники. Потомъ наступивъ от-
чизнѣ бог. Т. Гаморака о конечності просвѣти.
Прелегентъ знає, що селяне найбльше казки
въ памяті задержують, оснувають своїй отчизнѣ на
казцѣ, сказаній бл. п. Гр. Яхимовичемъ въ 1848
роцѣ, а закінчивъ словами: „Учимося, брати, про-
свѣщаймося! Доганаймо суддніхъ нашихъ, такъ
яко той Русинъ у казцѣ! Памятаймо заедно на
слова нашого мученика за свободу, за права люд-
ські, Тараса Шевченка, котрый ще зъ могили до-
наша кліче:

Учтесь, брати мої,
Думайте, читайте
И чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь."

П-на А. Гаморакъ съ зрозумѣньемъ въгомо-
вала „Весну“ Я. Головацкого, а потомъ висловила
селянамъ въ короткій промовѣ змѣсть поемы, за
що єї щирими оплескамъ подакували. Оттакъ
наступивъ отчизнѣ медика п. Е. Мисула „О здо-
ровю“, держаний надзвичайно популярно, що зна-
менує великий талантъ прелегента до популяри-
зовання науки. — П-на Голянська, учителька, зъ
роду Полька, промовила колько слівъ, въ которыхъ
въказала, що жіючи межи рускимъ народомъ,
научила єго любити и чує обовязокъ шанувати
єго оправедливій змагання въ боротьбѣ за свої
права, по чѣмъ прочитала „Панъ та собака“, Ар-
темовського Гулака. Оттакъ наступили дві декла-
мациії, „Хлѣбороба“, Н. Устяновича, въголоси-
вала. И. Вахнюкъ, а „Де въ руска отчизна?“, сел.
И. Ахтемѣчку. Оба отдали декламацію съ над-
звичайнімъ одушевленьемъ. Селянин п. А. Ма-
совський подакувавъ п. Е. Мисула за трудъ при
заснованю читальни, за подарованій книжки, го-
сподареви Н. Ахтемѣчку за безплатне от-
ступленіе „обѣтницѣ“ на цѣлій рокъ въ користь
читальни, а гостямъ подакувавъ за удѣль вътор-
жествѣ и за добровольній датки въ користь чи-
тальни. Треба ще запримѣтити, що цѣле торже-
ство отбулося съ великимъ одушевленьемъ яко
селянинъ, такъ въ інтелігенції, и що дѣдич ру-
сівській п. І. Теодоровичъ, досыть либеральний
чоловікъ, звивався на другій день, що не при-
бувъ на торжество и жертвуєвть 5 зр. на чи-
тальню, — за що єму складає вибраній читальню
щирі подяки.

Одинъ зъ присутніхъ.

Соймъ краєвий.

26 Засѣданье зъ дня 22 жовтня 1884.

(Конецъ) При рубрицѣ: Удержаніе памятни-
ковъ историчніхъ домагався пос. Антоневиць
одноразової запомоги въ сумѣ 2.800 зр. на ре-

стороню перемыкою руской церкви соборной. Палата отказалась сей запомоги, а призначила лишь для лат. катедры вт. Перемышли 2.500 зр.; на деревеную церковь въ Рогатынѣ 2.500 зр.; на разомъ памятникъ историческихъ для библиотеки им. Оссолинскіхъ 500 зр.; для музея народного въ Краковѣ 500 зр. и т. д. Дальше ухваливъ соѣмъ безъ дискусіи прелиминаръ краевыхъ шинъ загальныxъ, а именно: 1) Краевъ шинъ загальныxъ у Львовѣ; выдатки: 183.398 зр., доходы 199.248 зр.; надвыжка доходовъ 15.850 зр.; 2) Краевъ заведеніе для божевольныхъ на Кульпарковѣ; выдатки: 143.139 зр.; доходы: 147.606 зр., надвыжка 4.467 зр. Фондъ знайдовъ у Львовѣ; выдатки 1.120 зр. При фондѣ пожички краевого (доходы 10.500 зр., выдатки 40.428 зр.) ухвалено слѣдующу резолюцію: "Поручается выдѣлки краевому, чтобы на найблазшой себой соймѣ предложилъ соймови внесенія, примукаючи до скоршаго вытгненія зъ обѣгу облигаций пожички краевої въ 1873 р. и до остаточного заключенія разхунку фонду той пожички." — Выдатки на шупаоництво ухвалено безъ дискусіи въ сумѣ 30.000 зр. На бюро меліораций и вступаіи работъ ухвалено 15.300 зр., на будовѣ воднѣ и меліораций 107.143 зр., разомъ 122.443 зр. При сеймѣ ухваливъ соймъ: "Поручается выдѣлки краевому, чтобы на подставѣ студій, что ведутся бѣг 1878 р. казавъ выготовити цѣлый плянъ регуляціи горѣшнаго Днѣстра и его притокъ и предложивъ соймови вразъ ст. дотыкающимъ сеймъ внесеніями на найблазшой сесії." На послѣднюю ухваливъ ще соймъ слѣдующу резолюцію комісіи бюджетовъ: "Поручается выдѣлки краевому, чтобы при укладаніи прелиминаріи на рѣкѣ 1886 получивъ въ однѣй рубрицѣ всѣ выдатки прелиминований на будовѣ воднѣ и меліораций и чтобы предкладавъ въ той рубрицѣ подробный прелиминъ выдатковъ на бюро меліораций и органы того бюро, якъ такожъ окремый прелиминъ выдатковъ на будовѣ воднѣ и меліораций. — Рубрику "бѣсѣдки бѣгъ пожичокъ и ихъ оплаты" придано зѣдно съ внесеніемъ комісіи въ сумѣ 376.502 зр. Въ 1885 р. оплатится зѣ загальновъ сумы довговъ 87.427 зр. На сѣмъ закопчено заѣданье.

27. Засѣданіе зъ дня 23 жовтня 1884.

Засѣданіе розпочалося о 10½ год. передъ полуднемъ. Надбішовъ протестъ учитељівъ тернопольскаго округа противъ зѣстій бесѣдѣ пос. о. Сѣчинського, выголошеної на засѣданіи соймовомъ зъ дня 4 жовтня о. р. Пос. Макоѣ звернувъ увагу на сей протестъ, подписаній черезъ 80 учитељівъ і колканиць зарадовъ школъ пожичковъ зъ уваги на те, что пос. о. Сѣчинській тяжко дотинувъ въ своїй бесѣдѣ инспектора Михаловскаго и учитељівъ тернопольскаго округа и заїдавъ, щобъ сей протестъ бувъ отчитаній. Маршалокъ заявивъ, що не може сего дозволити, бо се противится регуляміони, который не знає протестовъ зъ позиції палаты; всѣ нарады въ соймѣ стались бы не можливими, наколи бѣ отчитувано протести противъ тому, що дѣбеса въ палатѣ. Пос. Макоѣ взялъ отже по сѣмъ заявленію свое прошеніе назадъ. — Пос. о. Сѣчинській заявивъ, що по свой бесѣдѣ для 4 жовтня получивъ 37 письмъ съ подакою бѣ рѣжнихъ учитељівъ за свое виступленіе. — П. намѣстникъ бѣговѣдавъ на интерпелациї пословѣ Замойскаго, Струшевицькаго и гр. Стадницкого. Що до интерпелациї Замойскаго въ справѣ лѣсової школы у Львовѣ заявивъ намѣстникъ, що не може ще йшого певного оказати, але буде старатися, що бути ученикамъ сей школы бути дозволеній вступити до правителственной служби підъ якъ найкращими умовами. На другу интерпелациї Струшевицькаго въ справѣ желѣзницѣ Стрый-Мукачевь сказавъ намѣстникъ, що вступній роботи технічній сей желѣзницѣ ще не укінчений, але заїдавши интерпеланта, що въ своїмъ часѣ буде розписаній конкурсъ, а тогды будуть могли убѣгати с роботи и краевъ рембоники и промышловціи и будуть певно уваглядненій. На интерпелациї Скажевскаго: чи и якій речинець думає правительство установити для вѣровання податку грунтowego на подставѣ остаточныхъ результатовъ рекламиації, бѣговѣдавъ намѣстникъ, що правительство постановило доставити представительству державы статистичній даты, потрѣбній для сей справи. Даты сї могли бути зоставленій до перша по укінченію стального вимѣру податку. Зѣдальну на тепершній станъ рѣчи, правительство буде імовѣрно могло въ короткому часѣ предложить радѣ державнѣйшій бѣговѣдній проектъ законодательного трактованія. — На интерпелацию посла графа Стадницкого въ спраї ликвидациї шкодъ елементарныхъ и признанії сї причини улекшень податковыхъ бѣговѣдній намѣстникъ, що коли ликвидація та не бѣговѣдава такъ скоро якъ сего вимагавъ оподаткованыхъ азвѣтъ и интересъ адміністраціи по-латкової то походить се зѣ бѣти, що змѣна по-ступованія при означуванію шкодъ и обчислюванію тѣхнічніхъ улекшень податковыхъ наступила въ часѣ заведенія нового катастру, отже въ порѣй справѣ дуже недогодній. До спрваджування и выготовлювання актівъ ликвидаційныхъ оператії регуляції податку грунтового въ 1881 р., а оператії сї суть дуже рѣдкій и були черезъ рѣкѣ 1881 и 1882 уживаїть при по-ступованію регуляційнімъ. Обчислюванье улекшень податковыхъ виконується після належності податку на подставѣ закона зъ 1881, рецаргії зъ 1882 и 1883 не могла для надзвичайныхъ трудностей, що до сихъ належностей за лѣта 1881-1883 не могла для надзвичайныхъ трудностей, що якими працаюкою нихъ есть сполученіе Іхъ Цѣсар. Величествами — Царемъ россій-

ловинѣ 1883 р., отже ажъ до сего часу не було підставы підоля которой можна було обчислити улекшенья и після сего отписати податокъ. Са-отношенія вплинули отже на справу ликвидації школъ такъ, що въ рокахъ 1881, 1882 и 1883 заходила неустанній трудности и перешкоды тымъ бѣльше, що число сихъ справъ було до сего часу даже въ лінк. Зъ згаданихъ лѣтъ позостає ще 486 справъ до залагодженія а на сегорбій школи выготвлено 2255 актівъ ликвидаційніхъ. Зъ тихъ залагоджено вже 348 а позостає ще 1907. Позаякъ збльшено силы робочії для сей справи, то можна сподѣватися, що залеглій ликвидації будуть вже въ якъ найкоротшому часѣ укінчены. Закімъ се однакожъ наступить, то контрибуенты не понесуть жадної школи, бо видано розпорядженіе, щобъ въ мысль §. 19 праціївъ екзекуційніхъ, виключено при стяганію залеглыхъ на лежності пода ковихъ вже напередъ таку суму, яка пропаде въ приближенію до отписання зъ ти-тулу школи елементарної. — По отповѣдахъ намѣстника пропутала палата до дальшихъ обрадъ надъ бюджетомъ на 1885 рѣк. Соймъ визначавъ для винженера гѣрника при видѣлѣ краевомъ 1980 зр.; на розолѣды нафтові 10.000 зр.; на описы геологічній до розпорядимости видѣлѣ краевого 3.000 зр.; на студії хемічній переделки нафти 1.700 зр.; на заводеніе лѣсбівъ на выдѣмъ пѣсковихъ коло Ниска 150 зр.; коло Ярослава 300 зр.; въ Яворовскому 500 зр.; коло Мостиць 560 зр.; для школъ промисловихъ въ Перемышли, Ярославѣ, Раїшевѣ и въ Дрогобичѣ по 600 зр.; въ Сокали и въ Коломыї 700 зр.; на запомоги для школъ рукоїдія и промислову 10.000 зр. — Пос. Вербицкій поставивъ внесеніе, щобъ въ промисль рукоїдійничій на пожички и запомоги вставити до бюджету суму 80.000 зр. Надъ симъ внесеніемъ вивязалася горяча дебата, въ котрой противъ внесеніи промисловихъ якъ А. Сапіга а за внесеніемъ піс. Вайгель, Романовичъ, Верещинській и дръ Антоневичъ. Сей послѣдній особливо горячо промовлявъ за внесеніемъ и заявивъ, що хочъ завоївгдь есть за щодністю, то однакожъ симъ разомъ промовляє за внесеніемъ сумы 80.000 зр. На доказъ свою жаданія, поставивъ якъ примѣръ ткацку опілку въ Косовѣ. На послѣднюю принялъ палата внесеніе Вербицкого и 58 голосами на 97 голосу-чахъ ухвалила для промислову 80.000 зр. — Дальше ухваливъ соймъ: для одного ученика ветеринарії 260 зр.; для позакраевихъ учениківъ рѣбниць и лѣсбівъ 1.500 зр.; для школи лѣсової у Львовѣ 2 400 зр.; для школи рѣбничої въ Гроденцѣ 4.960 зр.; въ Ягольници 4.760 зр.; на будынокъ школъ въ Дублянахъ 8.000 зр.; для громади Рукої Рави на внесеніе пос. Билинъ ского 1.000 зр.; dla ksiegu u pionow cheimskich 3.000 зр. — Много пегацій, котрой не могли вже бути при буджетѣ увзглядненій, бѣговѣдано до видѣлѣ краевого а надъ 30 петиціями перешла палата до порядку дневнаго. — Дальше ухваливъ соймъ вставити до буджету 10.000 зр. на амортизацію капиталовъ и оплаченія процентовъ бѣгъ пожичокъ; 200.000 зр. на запомогу для селянъ потерпѣвшихъ бѣгъ повеніи и 120.000 зр. на будову касаренъ, а спрвоздавець комісіи буджетової Смажевскій заявивъ, що надвыжка дохо-дѣвъ виносить 6.414 зр. и предложивъ проектъ до закона даючого власть видѣлѣвъ краевому до зѣгненія пожички 120.000 зр. черезъ пущеніе въ обѣгу облигаций дѣвгу краевого. — На послѣднюю ухвалило ще двѣ резолюції пос. А. Итоно-вича іменно: взыдачу правительство, щобъ комісії асентерунковї уряджували такожъ по мѣсточкахъ і селахъ и резолюцію домагаючися підвищенія оплати бѣгъ подводъ для війска и урядниковъ цивильнихъ. — По скончанію порядку дневнаго, закривъ маршалокъ зѣстною промовою сегорбичну сесію соймову.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монахія.

(Актъ урочистого открытия делегацій) от-бувся на замку королевскому въ Будѣ днѧ 28 п. с. жовтня. Передъ 12 годиною въ полуночи зѣдилась на замку делегація австрійска. Після принятого звичаю пріїмає цѣсарь въ случаю, коли засѣданія делегації отбудуются въ Пештѣ, напередъ делегацію австрійску, а противно делегацію угорска має першністю передъ австрійскою, коли мѣсце засѣданія єсть Вѣденъ. Цѣсарь привітавъ предсѣдателъ делегації дръ Смолька, а въ отповѣді на его промову отчитавъ цѣсарь тронову бесѣду, въ котрой заявивъ передовѣтъ, що після всякої имовѣрності можна надвѣтися, що настає епоха мира и нѣчимъ не заколоченої працѣ коло подвигненія добродути. Сей уступъ тронової бесѣди привітави члены съ великомъ вдоволеніемъ. Съ великою увагою слухали делегації такожъ другого уступу, въ котрому оказалось, що бѣгноши башони держави съ всѣми европе-скими державами, а особливо съ сусідними суть якъ найпріязнійшій. Въ кружкахъ делегації підношено рѣжницю сего уступу тронової бесѣди, держаної передъ делегаціями, а уступу тронової бесѣди, котримъ бѣгровъ монархъ передъ мѣсцемъ угорской соймъ, въ котрому памаркова-но наїснільнѣйше дружній бѣгноши монархіи до нѣмецкої держави. Теперъ тронова бесѣда безъ особної згадки о бѣгношихъ до нѣмецчини за-вѣряє о пайпріязнійшихъ бѣгношихъ съ всѣми державами а особливо съ сусідними. Найбільше значеніе приписують загально сому уступови, въ котрому говориться про зѣбѣдъ въ Скремвіцахъ. "Зѣбѣдъ, котрый я мавъ недавно

окимъ и Цѣсаремъ нѣмецкимъ, давъ менѣ не лише пожадну случайності до отновленія сердечныхъ бѣгношихъ съ цѣсароко-російскимъ домомъ, но бѣгъ свѣдчать заразомъ о згодахъ трехъ монархій и ихъ правительства, щобъ удержати забезпеченія погрѣбій для добра ихъ народовъ підстави-мира и супокою". — Засѣданія делегацій перервани на колька днівъ, позаякъ комісії мусяють розглянути въ порученыхъ собі предметахъ.

(Рекрутација въ оккупованихъ краяхъ). Зъ Се-реава доносять до Presse, що рекрутација назѣть въ найбільше пісоконійській до теперій сторонахъ якъ коло Високи, Долишион Тузл и Прозору, отбулася въ найбільшому порядку и що цѣлій прилімінований контингентъ війска въ цѣлості покритий зъ сегорбичнимъ бранкомъ. Сими дніми має бути війсна бранка въ цѣлій Боснія и Герцеговинѣ.

(Міністерство просвѣтності) призвалио въ наслѣдокъ курсу товариства "Kotensky" на відкритіе 2 класи, ческа народної школи на Фаворитен въ Вѣдні, поклада однакожъ условіе, що число годинъ нѣмецкого язика було по-більшемъ. Учителъ сеї школи мусяє відъ згаданихъ покритий зъ сегорбичнимъ бранкомъ. Сими дніми має бути війсна бранка въ цѣлій Боснія и Герцеговинѣ.

(Репресивній тиры въ Хорватії и загребоскій соїмъ). День 29 п. с. жовтня буде памятний въ історії хорватської праці, бо хорватській симъ рѣшавъ тогоже дні виїмкову мѣру вимѣрену противъ свободи праці. На предложеніе правительства зацала ухвалила сойму, котрою завѣшено участь судовъ присяжнихъ при судженню працівъхъ переступленій. Крокъ сей мотивовано симъ, що війсна бранка становлять поважну силу, ст. котрою треба числитися и котра на случай незгідного голосування мѣжъ Поляками може переважити въ сторону одного або другого кандидата.

(Зъ Краковомъ пишуть намъ: Днѧ 30 п. жовтня о 6 годинѣ вечора въ зборѣ академікъ Русиновъ, щобъ завѣрить нашъ війснамъ въ Краковѣ. Зборъ бувъ, якъ на число тутешніхъ рускихъ академікъ, дуже численній. На зборѣ явивъся і ректоръ краковського університету, дръ Радель. Онъ завѣривъ нашихъ академікъ о цѣлі прихильності университетскаго сенату до намѣру основання руского товариства, але рѣчночасно висказавъ свою ідею, що Руїни-академіки встутили якъ окремий кружокъ до "Czytelnik Akademicki" съ задержаньемъ позної автономії и съ окремими кураторомъ. Ректоръ пояснивъ, що при тѣмъ будуть мати війснамъ

(Руїз Словенець). По закритю сесії соймови въ Люблянѣ утворився зъ словенськихъ пословъ екзекутивній комітетъ, котрый поклавъ себѣ задачею користею переведеніе для національного стороныцтва выборовъ въ зборѣ народніхъ рускихъ і промисловихъ, а головно взяти на себе акцію въ цѣлі переведенія выборовъ до ради державин. (Руїз Словенець.) По закритю сесії соймови въ Люблянѣ утворився зъ словенськихъ пословъ екзекутивній комітетъ, котрый поклавъ себѣ задачею користею переведеніе для національного стороныцтва выборовъ въ зборѣ народніхъ рускихъ і промисловихъ, а головно взяти на себе акцію въ цѣлі переведенія выборовъ до ради державин. (Руїз Словенець.) По закритю сесії соймови въ Люблянѣ утворився зъ словенськихъ пословъ екзекутивній комітетъ, котрый поклавъ себѣ задачею користею переведеніе для національного стороныцтва выборовъ въ зборѣ народніхъ рускихъ і промисловихъ, а головно взяти на себе акцію въ цѣлі переведенія выборовъ до ради державин. (Руїз Словенець.) По закритю сесії соймови въ Люблянѣ утворився зъ словенськихъ пословъ екзекутивній комітетъ, котрый поклавъ себѣ задачею користею переведеніе для національного стороныцтва выборовъ въ зборѣ народніхъ рускихъ і промисловихъ, а головно взяти на себе акцію въ цѣлі переведенія выборовъ до ради державин. (Руїз Словенець.) По закритю сесії соймови въ Люблянѣ утворився зъ словенськихъ пословъ екзекутивній комітетъ, котрый поклавъ себѣ задачею користею переведеніе для національного стороныцтва выборовъ въ зборѣ народніхъ рускихъ і промисловихъ, а головно взяти на себе акцію въ цѣлі переведенія выборовъ до ради державин. (Руїз Словенець.) По закритю сесії соймови въ Люблянѣ

Въ великой сали "Народного Дому".

РУСКИЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЬ

подъ заслугом И. Баберовича и И. Грыневского.

На доходъ Академического Братства

Въ Субботу для 20 (1) листопада 1884.

ГАРКУША

славный атаманъ гайдамаковъ

образъ въ часы козаки въ 3 дѣяхъ съ спѣвами и танцами О. Стороженка.

(Режиссеръ: И. Грыневский)

ОСОБЫ:

Сотникъ Бутузъ	—	—	И. Грыневский
Марсукъ, его жена	—	—	И. Баберовичева
Галль, ее подруга	—	—	И. Лука
Куль	—	—	С. Стефуракъ
Хоружий шляхта, товарищ сотника	—	—	К. Підвысоцкий
Бебехъ	—	—	И. Попель
Гаркуша, атаманъ гайдамаковъ	—	—	И. Баберовичъ
Вакула	—	—	И. Плещинский
Уласъ	—	—	М. Яновичъ
Обухъ	—	—	В. Левинский
Катерина, ключница сотника	—	—	М. Людкевичева
Хведбръ, джуря сотника	—	—	П. Киринский
II	дѣвчина	—	И. Попельова
III	дѣвчина	—	Ю. Плещинская
IV	дѣвчина	—	П. Демковичъ
Козаки, козаки, гайдамаки и народъ.	—	—	Дѣсятина Українъ.

Закончить:

Тато на заручинахъ

мѣщанска пригода въ 1 актѣ оригинально написанъ Григорій Григорьевичъ.

ОСОБЫ:

Максимъ Простогубъ, богатый мѣшанинъ	—	—	И. Грыневский
Олена, его жена	—	—	А. Осиповичева
Осипъ, его сынъ	—	—	О. Осиповичъ
Станиславъ Порожинецъ, лѣсничий	—	—	С. Стефуракъ
Кордуля, его жена	—	—	М. Людкевичева
Вандзъ, его дочка	—	—	И. Лука
Марія, Пшемыльонтальскій	—	—	И. Попель
М. Пшемыльонтальска, его жена	—	—	Е. Підвысоцкая
Анджелъ Пшекрентцій, стасимій	—	—	В. Чайковская
Анеля Пшекрентцій, его жена	—	—	Ю. Плещинская
Матеушъ Піддиканьковскій	—	—	К. Підвысоцкий
Дѣсятина въ домѣ Порожинецкихъ.	—	—	Дѣсятина Українъ.

Въ недѣлю для 21 вересня (2) листопада 1884.

Бѣдна Марта

оригинальна народна мельодрама въ 4 актахъ Д. Млаки, музика И. Воробьевича

Актъ 1. Нужда, разпуста и забоны. Актъ 2. Покус и початокъ поправы. Актъ 3. Богъ пругомъ не караетъ. Актъ 4. Благословеній плоды неутомимого душпастырско-го званія.

Цѣни мѣсцъ: Фотель 1 зр., Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальнихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билеты и карты абонементовыхъ доставки можно въ торговли Вп. Дымета въ ринку и въ комнатахъ тов. "Руска Бесѣда" улица Скарбовска ч. 2, а вечеромъ отъ години 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Курсъ львівський зъ дня 31 л. жовтня 1884.

	платить жадають	
	австр. валютою	безъ купюру
1. Акціи за пшуку.	р. кр.	р. кр.
Железъ Кар. Люд. по 200 р.	271 —	274 50
львів.-черн.-ис. по 200 р.	191 50	194 50
Банку гип. галиц. по 200 р.	285 —	290 —
2. Листы заст. за 100 р.	98 25	99 25
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	91 50	93 —
" " " по 4% ав.	98 25	99 25
Банку гип. галиц. по 5% ав. період.	101 40	102 40
Листы дов. гал. руст. банку п. 6%	—	—
3. Листы довжн. за 100 р.	101 40	102 40
Общ. роль. кред. Завод. для Гал. въ Буков. 6% ліхос. въ 15 лѣтъ	96 75	97 75
5% марокъ въ мѣсціяхъ . . .	102 75	104 —
4. Облиги за 100 р.	18 50	20 50
Індемізації галиц. 5% м. к.	22 50	24 50
Облиг. комуналль Гал. банку рустик. 6%	5 67	5 77
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	5 72	5 82
5. Ліхосы мѣста Кракова . . .	9 67	9 77
Станиславова . . .	9 98	10 08
6. Монеты.	1 54	1 64
Дукатъ голландерскій . . .	1 23 1/2	1 25 1/2
цѣаарскій . . .	59 75	60 50
Наполеондоръ . . .	—	—
Півнімперіалъ . . .	—	—
Рубель російскій срѣбрный . . .	—	—
панеровъ . . .	—	—
100 марокъ въ мѣсціяхъ . . .	—	—
Срѣбро . . .	—	—

Аптека РУКЕРА во Львовѣ

1009 (104—?) поручас

Спеціальністі и универсальний средство Французскій и іншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ інші фирмъ оповѣщуваній.

Огнетревалій и безпечній отъ влому

солидно и прекрасно выробленій съ американскимъ замками и паски лівійскимъ засувкамъ такій, якъ я доставлю львівському магістратові, продаю дуже дешево

КАСЫ Симонъ Дегенъ
у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просите о кореспонденцію въ нѣмецкому языку.)

1152(19—36)

Выдавецъ и редакторъ: Иванъ Белей.

— Царь дарувавъ зъ приватной шкатулы гро- мадъ Бѣльче 100 зр. запомоги на внутрішне при- украшеніе новопостроеной та же церкви, а гро- мадамъ Красногорскому и Трушевскому по 50 зр. на будову школъ.

— М. А. Кропивницкій, звѣстный нашъ артистъ дра- матичній и писатель на Украинѣ выдає свои творы въ новомъ выданіи. Кромѣ давнійшихъ его творовъ драматичніхъ будуть въ сїмъ вы- даніи помѣщены ще деякія новія.

— Бар. Іорашъ-Кохъ, вице-президентъ галицкого краевої дирекціи фінансової, має пойти на пен- сію, а мѣсто его має занять п. Ганкевичъ, зъ бюро министра фінансовъ Дра Дунаевскаго.

— Трупа драматична п. Бачинського дає представле- ния теперъ въ Синодѣ.

— Гр. Генрихъ Водзіцкій померъ въ 71 році життя

для 29 с. и. въ Краковѣ по цѣлорічній недугѣ.

Покойникъ буде однімъ зъ головныхъ інци- торовъ заложенія краківського товариства убезпе- чень и первімъ его директоромъ ажъ до послѣдніи-

оттакъ предѣдателемъ товариства робіншніго, то- вариства штукъ красныхъ и т. д. Що до появ-

ленія на Українѣ за "Czasomъ": "Надлежавъ быть до политичній родини "Czas-u".

— Змартвихастанъ заложили въ Краковѣ на Шляку пойдь ч. 40 свїй новиція. Наставителемъ и магістромъ сего інтернату іменованый ксендзъ Левъ Збижевскій, а его товаришъ ко. Володи- славъ Оршишевскій. Новиція сїй числить та- перъ 4 кандидатовъ и 3 братиковъ загаломъ 9 осообъ.

— При гр. кат. капитулѣ въ Переяславіи іменувавъ

цѣсарь почтными крилошанами: Юліана Ясе-

ніцкого, декана въ Высоцької въжнѣмъ; И. Гав-

ришевскаго, пароха и декана въ Кам'янцѣ лѣсовъ;

Платона Паславського, пароха въ Белзѣ; Якова

Нероновича, декана въ Розборѣ округлѣмъ; Вас.

Гапановича, декана въ Стебнику и Романа Ков-

шевича, декана въ Ременовѣ.

— "Kurjer Lwowski" въ ч. 103 зъ 31 л. жовтня

подава обѣцій документы въ справѣ 60.000 зр.

"швайгельду" даного п. Козловскому. Суть то

взяни въ судъ вѣденської: губернатора "Лен-

дербанку" Людвіка гр. Водзіцкого, Дра Арнольда

Раппапорта, самого З. Козловскаго, бар. Шварца,

директора "Лендербанку" Самуеля Гана и Дра

Людвіка Вольського. Въ перелікій погодивъ

закладъ въ дѣлѣмъ зъ підїмомъ 60.000 зр.

за робій уолугъ", и що Козловскій о тѣмъ

знає. Однакожъ самъ Козловскій и прочи пере-

слушаніи панове зазнали дальше, що Козловскій

тихъ 60.000 не призначавъ. "Kurjer Lwowski" до-

пускає и таку еVENTUALNOSTЬ, що п. Козловскій

не дostaвъ зъ "Лендербанку" тихъ 60.000 зр.

и звернувъ дотичній листъ провизійний,

закладъ въ дѣлѣмъ зъ підїмомъ 60.000 зр.